

Leksykon prawa administracyjnego

100

podstawowych
pojęć

pod redakcją:
Eugeniusza Bojanowskiego
Krzysztofa Żukowskiego

Wydawnictwo C.H. Beck

Leksykon prawa administracyjnego

W sprzedaży z tej serii:

red. *J. Ciechanowicz-McLean*

LEKSYKON OCHRONY ŚRODOWISKA

red. *A. Wypych-Żywicka*

LEKSYKON PRAWA UBEZPIECZEŃ SPOŁECZYCH

red. *Bogumił Szmulik, Sławomir Serafin*

LEKSYKON OBYWATELA

red. *Jakub Stelina*

**LEKSYKON PRAWA PRACY.
100 PODSTAWOWYCH POJĘĆ**

red. *prof. dr hab. Janina Elżbieta Kundera,*

prof. dr hab. Marek Maciejewski

**LEKSYKON MYŚLICIELI POLITYCZNYCH
I PRAWNYCH**

dr Radosław Krajewski

**LEKSYKON INSTYTUCJI WYMIARU
SPRAWIEDLIWOŚCI I OCHRONY PRAWA**

red. *Andrzeja Powałowskiego*

**LEKSYKON PRAWA GOSPODARCZEGO
PUBLICZNEGO**

 www.edukacjaprawnicza.pl

Legalis

System Informacji Prawnej

www.sklep.beck.pl

Leksykon

prawa administracyjnego

Pod redakcją
Eugeniusza Bojanowskiego
Krzysztofa Żukowskiego

Wydawnictwo C.H. Beck
Warszawa 2009

Autorzy leksykonu:

Tomasz Bąkowski (T.B.), Mariusz Bogusz (M.Bog.),
Eugeniusz Bojanowski (E.B.), Marcin Brzeski (M.Br.),
Radosław Giętkowski (R.G.), Krzysztof Kaszubowski (K.K.),
Magdalena Laskowska (M.L.), Krzysztof Łokucijewski (K.Ł.),
Michał Miłosz (M.M.), Mikołaj Pułło (M.P.), Dominika
Tykwińska-Rutkowska (D.T-R.), Agnieszka Skóra (A.S.),
Lubomira Wengler (L.W.), Krzysztof Żukowski (K.Ż.).

Redakcja: Joanna Ablewicz

Projekt okładki: Robert Rogiński

© **Wydawnictwo C.H. Beck 2009**

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: PandaWer
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-0838-8

Autorzy leksykonu:

Tomasz Bąkowski (T.B.), Mariusz Bogusz (M.Bog.),
Eugeniusz Bojanowski (E.B.), Marcin Brzeski (M.Br.),
Radosław Giętkowski (R.G.), Krzysztof Kaszubowski (K.K.),
Magdalena Laskowska (M.L.), Krzysztof Łokucijewski (K.Ł.),
Michał Miłosz (M.M.), Mikołaj Pułło (M.P.), Dominika
Tykwińska-Rutkowska (D.T-R.), Agnieszka Skóra (A.S.),
Lubomira Wengler (L.W.), Krzysztof Żukowski (K.Ż.).

Redakcja: Joanna Ablewicz

Projekt okładki: Robert Rogiński

© **Wydawnictwo C.H. Beck 2009**

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: PanDawer
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-0838-8

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE	IX
WYKAZ SKRÓTÓW	XV
LITERATURA PODSTAWOWA	XIX
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	1
ADMINISTRACYJNY TOK INSTANCJI	12
AKT ADMINISTRACYJNY	15
AKT KIEROWNICTWA WEWNĘTRZNEGO	20
BEZCZYNNOŚĆ ORGANU ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	30
CZYNNOŚĆ MATERIALNO-TECHNICZNA	39
DECENTRALIZACJA/CENTRALIZACJA	42
DECYZJA ADMINISTRACYJNA	46
DEKONCENTRACJA/KONCENTRACJA	52
DOWODY W POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM	55
E-ADMINISTRACJA	61
EGZEKUCJA ADMINISTRACYJNA/POSTĘPOWANIE	
EGZEKUCYJNE	66
EUROPEIZACJA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	70
FORMY DZIAŁANIA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	77
GMINA	82
HIERARCHICZNE PODPORZĄDKOWANIE	90
INTERES PRAWNY	93
INTERES PUBLICZNY	100
INTERNA ADMINISTRACJI	105
JAWNOŚĆ DZIAŁANIA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	109
KARA ADMINISTRACYJNA	115
KIEROWANIE	119
KOMPETENCJA ORGANU ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	122
KONTROLA	128
KOORDYNACJA	135
LEGISLACJA ADMINISTRACYJNA	142
MEDIACJA	146
NADZÓR	151
NADZWYCZAJNE POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE	156

SPIS TREŚCI

NAUKA ADMINISTRACJI	172
NAUKA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	182
NORMA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	189
OBOWIAZEK ADMINISTRACYJNOPRAWNY	196
OBSZAR SPECJALNY	200
ODPOWIEDZIALNOŚĆ ADMINISTRACYJNA	203
ODWOŁANIE/ZAŻALENIE	208
ORGAN ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	215
PODANIE	220
PODZIAŁ TERYTORIALNY PAŃSTWA	227
POSTANOWIENIE	231
POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE	238
POWIAT	244
PRACOWNIK ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	253
PRAWO ADMINISTRACYJNE	256
PRAWO ADMINISTRACYJNE – MATERIALNE	266
PRAWO ADMINISTRACYJNE – PROCESOWE	273
PRAWO ADMINISTRACYJNE – USTROJOWE	277
PRAWO DO DOBREJ ADMINISTRACJI	285
PRAWO MIEJSCOWE	289
PRYWATYZACJA ZADAŃ PUBLICZNYCH	296
PRZESTRZEGANIE PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	303
PRZYRZECZENIE ADMINISTRACYJNE	307
PUBLICZNE PRAWA PODMIOTOWE	310
<i>REFORMATIO IN PEIUS</i>	314
REGION	319
REJESTRY I EWIDENCJE ADMINISTRACYJNE	324
REKTYFIKACJA DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ	329
RESORT/DZIAŁ ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ	334
ROZPRAWA ADMINISTRACYJNA	339
RYGOR NATYCHMIASTOWEJ WYKONALNOŚCI	345
RZECZY PUBLICZNE	349
SAMORZĄD	352
SAMORZĄD TERYTORIALNY	357
SAMORZĄD ZAWODOWY	368
SĄDOWNICTWO ADMINISTRACYJNE	374
SKARGA DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO	381

SPIS TREŚCI

SKARGI I WNIOSKI	385
SPRAWA ADMINISTRACYJNA	392
STATUT	397
STOSOWANIE PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	401
STOSUNEK ADMINISTRACYJNOPRAWNY	404
STRONA W POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM	409
SUKCESJA W PRAWIE ADMINISTRACYJNYM	417
SYTUACJA ADMINISTRACYJNOPRAWNA	422
ŚRODKI EGZEKUCYJNE	426
ŚWIADCZENIA PUBLICZNE	430
TRWAŁOŚĆ DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ	433
TYTUŁ WYKONAWCZY	439
UGODA ADMINISTRACYJNA	444
UMORZENIE POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO	448
UMOWA PUBLICZNOPRAWNA	454
UPOWAŻNIENIE DO DZIAŁANIA W IMIENIU ORGANU	462
UPRAWNIENIE ADMINISTRACYJNOPRAWNE	469
URZĄD ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	473
USTRÓJ ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	475
UZNIANIE ADMINISTRACYJNE	483
WŁAŚCIWOŚĆ ORGANU ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	488
WOJEWODA	494
WOJEWÓDZTWO	501
WSPÓLDZIAŁANIE ADMINISTRACJI	507
WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO	517
ZADANIE PUBLICZNE	525
ZAKŁAD ADMINISTRACYJNY	531
ZAKRES DZIAŁANIA	538
ZARZUT	540
ZASADY PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	547
ZAŚWIADCZENIE	551
ZAWIESZENIE POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO	556
ZESPOLENIE ADMINISTRACJI	562
ŹRÓDŁA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	571
INDEKS	579

SŁOWO WSTĘPNE

Leksykon prawa administracyjnego, który oddajemy do rąk Szanownych Czytelników, zawiera – zgodnie z przyjętą konwencją serii wydawniczej Wydawnictwa C.H. Beck poświęconej prezentacji podstawowych instytucji i pojęć z zakresu prawoznawstwa – 100 wybranych i – zdaniem autorów – podstawowych pojęć związanych z obowiązującymi przepisami prawa administracyjnego i funkcjonujących we współczesnej, polskiej nauce tego prawa.

W *Leksykonie* przedstawiamy pojęcia (nazywane tu również hasłami) należące do trzech części (działów) prawa administracyjnego: ustrojowego, materialnego i procesowego. Prawo administracyjne jest bowiem złożoną i wewnątrznie zróżnicowaną dziedziną prawa, a jego dywersyfikacja – powszechnie akceptowana w nauce prawa administracyjnego – polega na wyodrębnieniu: prawa administracyjnego – ustrojowego, które określa ustroj administracji publicznej; prawa administracyjnego – materialnego, które stanowi o publicznoprawnych uprawnieniach i obowiązkach obywateli i innych podmiotów (jednostek organizacyjnych,

np. przedsiębiorstw, organizacji społecznych itd.) w państwie oraz prawa administracyjnego – procesowego, które reguluje tryby prowadzenia i załatwiania spraw powierzonych administracji publicznej. W prezentacji prawa administracyjnego jako całości nie mogło więc zabraknąć pojęć właściwych poszczególnym działom tego prawa – z zachowaniem odpowiednich proporcji, jakie wyznacza umowna liczba „sto”. W konsekwencji staraliśmy się przedstawić w *Leksykonie* pojęcia charakterystyczne dla poszczególnych działów prawa administracyjnego, z którymi najczęściej spotkać się można w tekstach aktów normatywnych oraz w opracowaniach naukowych i które – naszym zdaniem – pełnią istotne, niejako „wiodące” funkcje w nauce i nauczaniu prawa administracyjnego.

Przy wyborze owych pojęć braliśmy pod uwagę ich teoretyczny bądź dogmatyczny charakter, choć zdajemy sobie sprawę, że rozróżnienie to nie jest w pełni precyzyjne i dychotomiczne. Preferowaliśmy pojęcia doktrynalne (teoretyczne), które formułuje i definiuje nauka prawa administracyjnego, tworząc w ten sposób – z właściwego sobie, merytorycznego i metodologicznego punktu widzenia – własną aparaturę pojęciową. Ona to bowiem świadczy – naszym zdaniem – o prawie administracyjnym jako o samodzielnej, odrębnej od innych, dziedzinie prawa i dyscyplinie naukowej. Nie od rzeczy jednak będzie w tym miejscu zauważyć, że poznanie teoretycznych pojęć prawa administracyjnego wymaga znajomości odpowiednich pojęć, właściwych ogólnej teorii prawa, jak np. norma prawna, stosunek prawny, obowiązek, odpowiedzialność prawna czy stanowienie, stosowanie oraz przestrzeganie prawa itd.

W okrojonym zakresie przedstawiamy w *Leksykonie* pojęcia dogmatyczne (normatywne) zawarte w obowiązujących przepisach prawa administracyjnego, których konstrukcja prawna jest przedmiotem badań

ze stanowiska nauki tego prawa. Niektóre z nich prezentujemy jednak w *Leksykonie*, uznawszy, iż pełnią one kluczową rolę i posiadają doniosłe znaczenie teoretyczne dla poznania poszczególnych działów prawa administracyjnego (chodzi tu o takie pojęcia, jak np. wojewoda, gmina itp. oraz – w szczególności – o pojęcia z zakresu postępowania administracyjnego, np. strona, odwołanie, skarga itd.).

Ograniczony wybór pojęć o charakterze dogmatycznym dotyczy w szczególności prawa administracyjnego materialnego, co jest konsekwencją rozległego przedmiotu i zakresu tej regulacji prawnej. Prawo administracyjne materialne to niezwykle obszerny dział prawa administracyjnego, który – można powiedzieć – normuje całość życia publicznego w państwie, wkracząc również w sferę stosunków międzynarodowych. Regulacja prawno-administracyjna obejmuje – tytułem przykładu – status obywatela i cudzoziemca w RP, jak też całe dziedziny stosunków społecznych, gospodarczych czy kulturalnych, np. górnictwo, bezpieczeństwo i porządek publiczny, ochronę zdrowia, ochronę przyrody, użytkowanie morza, gospodarke nieruchomościami, budownictwo, oświatę, naukę, ochronę dóbr kultury itd. Pracownicy administracji publicznej spotykają się z przepisami prawa administracyjnego w codziennej pracy, różnego rodzaju instytucje (jednostki organizacyjne) w okresie swego istnienia, a obywatele przez całe życie – korzystając z uprawnień (np. występując o stosowne pozwolenia) oraz realizując obowiązki (np. podatkowe) i przestrzegając obowiązków (np. związanych z korzystaniem z dróg publicznych). Ten rozległy obszar prawno-materialnej regulacji administracyjnej, specyfika terminów i pojęć występujących w poszczególnych aktach normatywnych oraz zainteresowanie nimi wykazywane przez inne nauki prawne spowodowały, że pojęcia dogmatyczne z zakresu prawa administracyjnego ma-

terialnego (takie jak np. koncesja, park krajobrazowy itd. itp.) nie zostały przez nas wyodrębnione w oddzielne hasła, są one natomiast wykorzystane – jako przykłady rozwiązań normatywnych – w prezentacji pojęć doktrynalnych (np. koncesja to akt administracyjny i decyzja administracyjna, a park krajobrazowy to obszar specjalny). Czytelnika zainteresowanego szczegółowymi – prawno-materialnymi – pojęciami prawa administracyjnego odsyłamy do podręczników oraz do leksykonów poświęconych tzw. przedmiotowym działom prawa (np. publicznego prawa gospodarczego, czy prawa ochrony środowiska) bądź do encyklopedii prawniczych.

W prawie administracyjnym i jego nauce używa się również powszechnie wielu pojęć „z pogranicza” tego prawa i prawa konstytucyjnego, które stanowią przedmiot ustaleń naukowych formułowanych – w pierwszej kolejności – w nauce prawa konstytucyjnego, np. ustawa, minister itd. Przyjeliśmy, iż ich znaczenie nie jest Czytelnikowi obce, toteż tego typu pojęcia zostały przez nas włączone – jako egzemplifikacje – do haseł właściwych prawu administracyjnemu, np. ustawa to źródło prawa administracyjnego, a minister to organ administracji publicznej.

Poszczególne pojęcia (hasła) prezentowane w *Leksykonie* zostały uszeregowane w porządku alfabetycznym. Powinno to ułatwić korzystanie z *Leksykonu*, jednak należy pamiętać, że przy takim założeniu pojęcia o charakterze ustrojowym występują obok pojęć prawno-materialnych i procesowych, a pojęcia doktrynalne sąsiadują z pojęciami dogmatycznymi.

Leksykon niniejszy traktować należy jako lekturę pomocniczą w stosunku do podręczników (także: monografii, artykułów czy glos) poświęconych prawu administracyjnemu. W zamyśle jego autorów ma on stanowić pomoc dydaktyczną w nauczaniu – wykładanych na studiach prawniczych i administracyjnych

w publicznych i niepublicznych szkołach wyższych – przedmiotów pod nazwą: prawo administracyjne, postępowanie administracyjne oraz sądownictwo administracyjne; może okazać się również przydatny w studiowaniu nauki o administracji publicznej i wstępu do nauk administracyjnych. Pojęcia przedstawione w *Leksykonie* mogą także zainteresować studentów innych kierunków studiów, np. politologicznych, jak też doktorantów i praktyków – administratywistów, w szczególności pracowników administracji publicznej, którzy pragnęliby posiadaną wiedzę prawno-administracyjną skonfrontować z poglądami prezentowanymi w *Leksykonie*.

Podstawową literaturę naukową w studiowaniu prawa administracyjnego stanowią podręczniki. Ich wykaz został umieszczony na początku *Leksykonu* – z podziałem na: prawo administracyjne oraz postępowanie administracyjne i sądownictwo administracyjne, z wyodrębnieniem komentarzy do ustaw: z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), z 17.6.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.) oraz z 25.7.2002 r. o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269) i z 30.8.2002 r. o postępowaniu przed tymi sądami (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), przy czym – niektóre podręczniki zatytułowane „prawo administracyjne” obejmują również problematykę postępowania administracyjnego i sądownictwa administracyjnego. Wymienione w wykazie podręczniki stanowiły dla autorów *Leksykonu* podstawę opracowania esejów poświęconych poszczególnym pojęciom prawa administracyjnego. Przyjeliśmy zasadę, iż prac tych nie umieszczamy w wykazie literatury prezentowanej na zakończenie każdego hasła, z wyjątkiem sytuacji, gdy autor eseju odwołuje się do poglądów przedstawionych w podręczniku lub gdy Autor podręcznika jest

w tym eseju cytowany. Natomiast literatura podana po każdym haśle obejmuje wybrane opracowania, z których korzystali autorzy *Leksykonu* i z którymi związana jest problematyka danego hasła. Wykazy te z pewnością nie są kompletne, ograniczone są również wymogami redakcyjnymi, jednakże pozwalają – naszym zdaniem – zorientować się w odpowiedniej literaturze przedmiotu, a korzystając także z cytowanego w niej piśmiennictwa – służyć mogą dalszym, pogłębionym studiom nad problematyką prawa administracyjnego.

Prezentowane w *Leksykonie* eseje mają – co należy podkreślić – charakter autorski. Mimo, że przygotowane zostały na podstawie dorobku nauki prawa administracyjnego, to stanowią samodzielne – pod względem merytorycznym i redakcyjnym – opracowania; za ich treść oraz zawarte w nich własne, autorskie poglądy na temat podstawowych pojęć prawa administracyjnego odpowiedzialność ponoszą autorzy poszczególnych esejów, za kształt całości zaś – jej redaktorzy.

dr hab. *Eugeniusz Bojanowski* – prof. UG
dr *Krzysztof Żukowski*

Gdańsk, sierpień 2009 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Źródła prawa

- DziałAdmRządU..... ustawa z 4.9.1997 r. o działach administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 ze zm.)
- EgAdmU..... ustawa z 17.6.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.)
- InformPodPublU..... ustawa z 17.2.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. Nr 64, poz. 565 ze zm.)
- InformPublU..... ustawa z 6.9.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)
- KC..... ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)
- Konstytucja RP..... Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- KPA..... ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)
- OgłAktNormU..... ustawa z 20.7.2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449 ze zm.)
- OrdPodU..... ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.)

WYKAZ SKRÓTÓW

PostAdmU.....	ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)
PracSamU.....	ustawa z 21.11.2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 223, poz. 1458)
RadaMinU.....	ustawa z 8.8.1996 r. o Radzie Ministrów (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 ze zm.)
SamGminU.....	ustawa z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.)
SamPowU.....	ustawa z 5.6.1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.)
SamWojU.....	ustawa z 5.6.1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 ze zm.)
SłużCywU.....	ustawa z 21.11.2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 227, poz. 1505).
UstrSądAdmU.....	ustawa z 25.7.2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.)
WojAdmRządU.....	ustawa z 23.1.2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206)
ZasTechRozp.....	rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 20.6.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. Nr 100, poz. 908)

2. Czasopisma i publikatory

<i>ActaUWr</i>	<i>Acta Universitatis Wratislaviensis</i>
Dz.U.	Dziennik Ustaw
GA.....	Gazeta Administracji
GiAT.....	Gospodarka i Administracja Terenowa
GSP.....	Gdańskie Studia Prawnicze

WYKAZ SKRÓTÓW

Kwart.Pr.Publ.....	Kwartalnik Prawa Publicznego
MoP	Monitor Prawniczy
NP.	Nowe Prawo
OMT	Organizacja – Metody – Technika
ONSA.....	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSAiWSA.....	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPika.....	Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
PiP.....	Państwo i Prawo
RN.....	Rada Narodowa
RPEiS.....	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
SP	Studia Prawnicze
ST	Samorząd Terytorialny
St.Iur.	<i>Studia Iuridica</i>
ZNUG	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego
ZNUJ.....	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego
ZNUŁ.....	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego
ZNUMK.....	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika

3. Instytucje

ABW.....	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
CBA	Centralne Biuro Antykorupcyjne
ETS.....	Europejski Trybunał Sprawiedliwości
GIODO.....	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
GUS	Główny Urząd Statystyczny

WYKAZ SKRÓTÓW

KRRiT.....	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
NBP	Narodowy Bank Polski
NIK.....	Najwyższa Izba Kontroli
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy
RM.....	Rada Ministrów
S.A.	spółka akcyjna
SN	Sąd Najwyższy
TK.....	Trybunał Konstytucyjny
UE.....	Unia Europejska
UMCS.....	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
WPiAUG	Wydział Prawa i Administracji Uni- wersytetu Gdańskiego
WSA.....	wojewódzki sąd administracyjny

4. Inne skróty

art. – artykuł
m.in. – między innymi
m.st. – miasto stołeczne
n. – następny/-a
niepubl. – niepublikowane/-y/-a
Nr – numer
pkt – punkt
por. – porównaj
poz. – pozycja
r. – rok
red. – redakcja
RP – Rzeczpospolita Polska
rozp. – rozporządzenie
s. – strona
t.j. – tekst jednolity
tw. – tak zwany
ust. – ustęp
z. – zeszyt
ze zm. – ze zmianami
zob. – zobacz